

ภาคผนวก ก

รายชื่อพันธุ์ไม้ในป่าเต็งรัง

ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์
กระเจียว	<i>Curcuma sparganifolia</i> Gagnep.	ZINGIBERACEAE
กระดุมเงิน	<i>Eriocaulon henryanum</i> Ruhle.	ERIQCAULACEAE
กระตักไก่	<i>Aeschynanihus acuminatus</i> Wall.	GESYERIACEAE
กระโดน	<i>Careya sphaerica</i> Roxb.	BARRINGTONIACEAE
กระท่อมหนู	<i>Mitragyna brunonis</i> Craib	RUBIACEAE
กระท่อม	<i>Anihocephalus chinensis</i> Rich.ex walp.	RUBIACEAE
กระบก	<i>Irvingia malayana</i> Oliv.ex A.Benn.	IXONANTHACEAE
กลิ้งกลางดง	<i>Stephania pierrei</i> Diels	MENISPERMACEAE
กวาวเครือ	<i>Millettia auriculata</i> Bax.var <i>extensa</i> Benth.	LEGUMIKOSAE
ก่อนก	<i>Lithoearmus polystachyus</i> Rehd.	FAGACEAE
กุ่ม	<i>Lannea coromandelica</i> Merr.	ANACARDIACEAE
เก็ดดำ	<i>Dalbergia assamica</i> Benth.	LEGUMINOSAE
ข่าป่า	<i>Catibum malaccense</i> (Burm) Holtt.	ZINGIBERACEAE
ข้าวเม่าเหล็ก	<i>Diospyros toposia</i> Ham.	SMILACACEAE
ขี้ลื้อ(จำหัด้า)	Unidentified	-
เข็มป่า	<i>Pavetta wallichana</i> Steup.	RUBIACEAE
เขียง	Unidentified	-
ไข่เต่า	<i>Diospyros martabanica</i> Clarke	EBENACEAE
ครามป่า	<i>Indigofera suffruticosa</i> Mill	PAPILONACEAE
คอแลน	<i>Nephelium gypoleucum</i> Kurz.	SAPINDACEAE
จิวป่า	<i>Bombax anceps</i> Picrre	BOMBACACEAE
ชะลิ้น	Unidentified	-
ช้างน้ำว	<i>Gomphea serrata</i> Kanis	OCHNACEAE
แดง	<i>Xylia xylocarpa</i> Taub.	MIMOSACEAE
ตะแบกเลือด	<i>Terminalia corticosa</i> Pierre ex. Laness.	COMBRETACEAE

รายชื่อพันธุ์ไม้ในป่าเต็งรัง (ต่อ)

รายชื่อพันธุ์ไม้ในป่าเต็งรัง (ต่อ)

ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์
ตับเต่าต้น	<i>Diospyros ehretioides</i> Wall.	EBENACEAE
ตีวชน	<i>Cratoxylum pruniflorum</i> Gogel	GUTTIFERAE
ตีนนก	<i>Vitex pinnata</i> Linn.	VERBENACEAE
เต็ง	<i>Shorea obtusa</i> Wall.	DIPTEROCARPACEAE
ถั่วเงาะ	Unidentified	-
ถั่วฝัก	<i>Phaseolus lathyroides</i> Linn.J.	LEGUMINOSAE
ถั่วแฮป่า	Unidentified	-
เถาประสงค์	<i>Streptocaulon juvenas</i> Merr.	PERIPLOCACEAE
นมแมว	<i>Rauvenhoffia siomensis</i> Sincl	ANNONACEAE
นมสาว	Unidentified	-
บักฮุนไฮ	Unidentified	-
บุก	<i>Amorphophallus campanulatus</i> Bl.ex Decne	ARACEAE
ประดู่	<i>Pteroxarpus macrocarpus</i> Kurz	PAPILIONACEAE
ปอปิด	<i>Helicteres isora</i> Linn.	STERCUIACEAE
เปย	Unidentified	-
เปล้าหลวง	<i>Croton oblongiifolius</i> Roxb.	EUPHORBIACEAE
ผักแขยง	<i>Limnophila aromatiea</i> (Lamk) Merr.	SCROPHULARACEAE
ผักควาย	Unidentified	-
ผักเงาะ	Unidentified	-
ผักเผ็ดแมว	<i>Crassocephalum crepidioides</i>	ASTERACEAE
ผักสาบ	<i>Adenia viridiflora</i> Craib	PASSIFLORACEAE
ผาเสี้ยน	<i>Vitex canescens</i> Kurz	VERBENACEAE
ฝรั่งป่า	<i>Randia eucodon</i> Sehum.	RUBIACEAE
พลอง	<i>Memecylon garcinioides</i> Bl.	DIPIEROCARPACEAE
เฟินขนนก	<i>Adiantum tenerum</i> Sw.var. <i>farleyense</i> Nichols.	PARKERIACEAE
มะกอกต้น	<i>Spondias pinnata</i> (LJ.) Kurz	ANACARDIACEAE
มะกั่ม	<i>Canarium subulatum</i> Guill.	BURSERACEAE

รายชื่อพันธุ์ไม้ในป่าเต็งรัง (ต่อ)

ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์
มะขามเครือ	<i>Roureopsis stenopetala</i> Schellenb.	CONNARACEAE
มะขามป้อม	<i>Phyllanthus emblica</i> Linn.	EUPHORBIACEAE
มะค่าแต้	<i>Sindora siamensis</i> Teijsm.ex Miq.	LEGUMINOSAE
มะพลับ	<i>Diospyros arealata</i> King & Gamble	EBENACEAE
มะพอก	<i>Parinari anamense</i> Hance	ROSACEAE
มะม่วงป่า	<i>Mangifera caloneura</i> Kurz.	ANACARDIACEAE
มะม่วงหัวแมงวัน	<i>Buchanania latifolia</i> Roxb.	ANACARDIACEAE
มะหาด	<i>Artocarpus lokoocha</i> Roxb.	MORACEAE
มันแกม	<i>Dioscorea arachidna</i> Prain & Burk.	DIOSCOREACEAE
มันนก	<i>Dioscorea kratika</i> Prain & Burkill	DIOSCOREACEAE
มันเสา	<i>Dioscorea alata</i> Linn.	DIOSCOREACEAE
มันเหลี่ยม	<i>Dioscorea alata</i> Linn.	DIOSCOREACEAE
โมกมัน	<i>wrightia tomentosa</i> Roem. & Schult.	APOCYNACEAE
ย่านลิเภา(หญ้ายายเภา)	<i>Lygodium flexuosum</i> (L) Sw.	SCHIZAEACEAE
รัง	<i>Shorea siamensis</i> Miq.	DIPTEROCARPACEAE
เลียง	<i>Berrya mollis</i> Wall.ex Jurz	TILIACEAE
โคงโคลง	Unidentified	-
ส้มกบ	<i>Hymenodictyon excelsum</i> (Roxb.) Wall	RUBIACEAE
ส้มปูน	<i>Tetrastigma obovatum</i> Gagnep.	VITACEAE
สมอไทย	<i>Terminalia chebula</i> Retz.	COMBRETACEAE
สะท้อน	<i>Millettia pendula</i> Benth.	PAPILIONACEAE
ล้านใหญ่	<i>Dillenia obovata</i> (Bl.) Hoogl.	DILLENACEAE
สาบเสือ	<i>Eupatorium odoratum</i> Linn.	COMPOSITAE
สารภีป่า	<i>Anneslea fragrans</i> Wall.	THEACEAE
หญ้าก้างหัน	Unidentified	-
หญ้าขน	<i>Coelarachis striata</i> A.Camus	GRAMINEAE
หญ้าคมบาง	<i>Carex baccans</i> Nees	CYPERACEAE

รายชื่อพันธุ์ไม้ในป่าเต็งรัง (ต่อ)

ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์
หญ้าคา	<i>Imperata cylindrical</i> Beauv.	GRAMINEAE
หญ้าเตะ	Unidentified	GRAMINEAE
หญ้าแพรก	<i>Cynodondactylon dactylon</i> Pers.	GRAMINEAE
หนามมะเค็ด	<i>Canthium parvifolium</i> Roxb.	RUBIACEAE
หว่า	<i>Eugenia cumini</i> Druce	MYRTACEAE
เหมือดแดง	<i>Helicia</i> sp.	PROTEACEAE
เหมือดไลด	<i>Aporusa rillosa</i> Baill.	EUPHORBIACEAE
เหมือดหอม	<i>Symplocas racemosa</i> Roxb.	SYMPLOCACEAE
เหมือดแฉ	<i>Memecylon scutellatum</i> Naud.	MEMECYLACEAE
เหียง	<i>Dipterocarpus obtusifolius</i> Teijsm.ex Miq.	DITEROCARPACEAE
แห้วหมู	<i>Cyperus rotundus</i> Linn.	CYPERACEAE
อินทนิลบก	<i>Lagerstroemia macrocarpa</i> Wall.	LYTHRACEAE
เอ็นอ้า	<i>Osbeckia watanae</i> Craib	MELASTOMATACEAE
เอื้องม้าวิ่ง	<i>Doritis pulcherrima</i> Lindl.	ORCHIDACEAE

ภาคผนวก ข

รายชื่อพันธุ์ไม้ในป่าเบญจพรรณ

ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์
กระเจียว	<i>Curcuma sparganifolia</i> Gagnep.	ZINGIBERACEAE
กระชายป่า	<i>Boesenbergia</i> sp.	ZINGIBERACEAE
กระโดน	<i>Careya sphaerica</i> Roxb.	BARRINGTONIACEAE
กระท่อมหมึก	<i>Mitragyna brunonis</i> Craib	RUBIACEAE
กระท่อม	<i>Anihocephalus chinensis</i> Rich.ex Walp.	RUBIACEAE
กระท่อมหูกวาง	<i>Neonauclea sessilifolia</i> Merr.	RUBIACEAE
กระบก	<i>Irvingia melarena</i> Oliv.ex ABenn.	IXONANTHACEAE
กระพี้เขาควาย	<i>Dalbergia cultrata</i> Grah ex Benth	PAPILONACEAE
กระพี้จัน	<i>Millewa brandisiana</i> Kurz	PAPILONACEAE
กลอย	<i>Dioscorea Hispida</i> Dennst	DIOSCOREACEAE
กลิ้งกลางดง	<i>Stephania pierrei</i> Diels	MENISPERMACEAE
กวาวเครือ	<i>Millewa auricalata</i> Bax.var extensa Benth.	LEGUMIKOSAE
เก็ดแดง	<i>Dalbergia dongnaiensis</i> Pierre	FAGACEAE
ข้างเียนเหนือ	<i>Smilax corbularia</i> Kunth	SMILACACEAE
ข้าวเม่าเหล็ก	<i>Diospyros toposia</i> Ham.	EBENACEAE
ขี้เป็ดหลวง	Unidentified	-
ขี้เหล็ก	<i>Cassia siamea</i> Britt.	CAESALPINIACEAE
ขี้เหล็ก้า	Unidentified	-
เขียง	Unidentified	-
เขี้ยวเนื้อ	Unidentified	-
คนทา	<i>Harrisonia perforate</i> (Lour.) Merr	SIMAROUBACEAE
ค้ำมอกหลวง	<i>Gardenia sootepensis</i> Hutch	RUBIACEAE
แคทราย	<i>Stereospermum neuranthum</i> Kurz	BIGNONIACEAE
แคนา	<i>Dolichandrne serrulate</i> Seem	BIGNONIACEAE
แคป่า	<i>Markhamia pierrei</i> P.Dop	BIGNONIACEAE

รายชื่อพันธุ์ไม้ในป่าเบญจพรรณ (ต่อ)

ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์
แคหางค่าง	<i>Fernandoa adenophylla</i> Steenis	BIGNONIACEAE
จิวป่า	<i>Bombax anceps</i> Pierre	BOMBACACEAE
ฉนวน	<i>Oalbergia nigrescens</i> Kurz	PAPILONACEAE
ชะเล็น	Unidentified	-
ชิงชัน	<i>Dalbergia oliveri</i> Gamble	PAPILONACEAE
ช้อแมง	<i>Premnarilosa</i> Clarke	VERBENACEAE
แดง	<i>Xylia xylocarpa</i> Taub.	MIMOSACEAE
ตะขบป่า	<i>Flacouria indica</i> Merr.	FLACOURTIACEAE
ตะคร้อ	<i>Schleichera oleosa</i> Merr.	SAPINDACEAE
ตะคร้ำ	<i>Garuga pinnata</i> Roxb.	BURSERACEAE
ตะเคียนหิน	<i>Hopca ferrea</i> Pierre	DIPTEROCARPACEAE
ตะแบกนา	<i>Lagerstroemia floribunda</i> Jack	LYTHRACEAE
ตะแบกเลือด	<i>Terminalia corticosa</i> Pierre ex. Laness.	COMBRETACEAE
ตับเต่าตัน	<i>Diospyros ehretioides</i> Wall.	EBENACEAE
ตำลึงป่า	<i>Coccinia grandis</i> (L.) Voigt.	CUCURBITACEAE
ตีวขน	<i>Cratoxylum pruniflorum</i> Gogel	GUTTIFERAE
ตีวดำ	<i>Cratoxylum sumatranum</i> (Jack)	GUTTIFERAE
ตีนนก	<i>Vitex pinnata</i> Linn.	VERBENACEAE
เต็ง	<i>Shorea obtusa</i> Wall.	DIPTEROCARPACEAE
เต็งหนาม	<i>Bridelia retusa</i> Spreng	EUPHORBIACEAE
ถั่วฝัก	<i>Phaseolus lathyroides</i> Linn.f.	LEGUMINOSAE
ถั่วแฮป่า	Unidentified	-
เถาหวน	Unidentified	-
เถาประสงค์	<i>Streptocaulon juvenas</i> Merr.	PERIPLOCACEAE
เถาไส้ตัน	Unidentified	-
ทองกลาง	<i>Erythrina subumbrans</i> (Hassk) Merr	LEGUMINOSAE
นนทรีป่า	<i>Peltophorum pterocarpum</i> Baxk	LEGUMINOSAE

รายชื่อพันธุ์ไม้ในป่าเบญจพรรณ (ต่อ)

ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์
บันไดลิง	Unidentified	-
บุก	<i>Amorphophallus campanulatus</i> Bl.ex	ARACEAE
ประดู่	Decne	PAPILONACEAE
ประดู่ตะเลน	<i>Pteroxarpus macrocarpus</i> Kurz	LEGUMINOSAE
ปรงู	<i>Dalbergia floribunda</i> Roxb	ALANGIACEAE
ปอขาว	<i>Alangium salviifolium</i>	STERCULIACEAE
ปอแดง	<i>Stercvlia pexa pierre</i> Merr	STERCULIACEAE
เปล้าเลือด	<i>Stercvlia guttate</i> Rovb	EUPHORBIACEAE
เปล้าหลวง	<i>Croton rabustus</i> Kurz	EUPHORBIACEAE
ผักชีกระเทียม	Unidentified	-
ผักชีฝรั่ง	<i>Petroselinum crispum</i> Linn.	UMBELLIFERAE
ผักหวาน	<i>Leptonychia heterclita</i> Kurz	STERCULIACEAE
ผาเสี้ยน	<i>Vitex canescens</i> Kurz	VERBENACEAE
ฝ้ายป่า	<i>Decaschistia harmandii</i> Pierre	MALVACEAE
พลวง	<i>Dipterocarpus tuberculatus</i> Roxb	DIPIEROCARPACEAE
พลับพล	<i>Grewia panicalata</i> Roxb ex DC	TILIACEAE
พะยอม	<i>Shorea floribunda</i> G.Don	DIDTEROCARPACEAE
เพกา	<i>Oroxylum indicum</i> Vent	BIGNONIACEAE
เฟิน	Unidentified	PARKERIACEAE
เฟินกีบแรด	<i>Angiopteris evecta</i> Hoffm.	PARKERIACEAE
มะกอก	<i>Spondias pinnate</i> Kurz	ANACARPIACEAE
มะเกลือป่า	<i>Diospyros montana</i> Roxb.	EBENACEAE
มะกั่ม	<i>Canarium subulatum</i> Guill.	BURSERACEAE
มะขามแต่ว่า	Unidentified	-
มะคังแดง	<i>Gareinia erythroelada</i> kurz	GUTTIFERAE
มะค่าแต้	<i>Sindora siamensis</i> Teijsm.ex Miq.	LEGUMINOSAE
มะตูก	<i>Beilschmiedia roxbur ghiana</i> Nees	LAVRACEAE

รายชื่อพันธุ์ไม้ในป่าเบญจพรรณ (ต่อ)

ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์
มะเดื่อ	<i>Ficus</i> sp.	MORACEAE
มะพอก	<i>Parinari anamense</i> Hance	ROSACEAE
มะม่วงป่า	<i>Mangifera caloneura</i> Kurz.	ANACARDIACEAE
มะระขี้นก	<i>Momordica charantia</i> Linn.	CUCURBITACEAE
มะลิไส้ไก่	<i>Jasminum amplexicaule</i> Ham.	OLEACEAE
มะหวด	<i>Lepisanthes rubiginosa</i> Leenh.	SAPINDACEAE
มะหาด	<i>Artocarpus lokoocha</i> Roxb.	MORACEAE
มันแกม	<i>Dioscorea arachidna</i> Prain & Burk.	DIOSCOREACEAE
มันนก	<i>Dioscorea kratika</i> Prain & Burkill	DIOSCOREACEAE
มันเหลื่อม	<i>Dioscorea alata</i> Linn.	DIOSCOREACEAE
เมี่ยง	<i>Camellia chinensis</i> Seem	THEACEAE
โมกมัน	<i>Wrightia tomentosa</i> Roem. & Schult.	APOCYNACEAE
โมกหลวง	<i>Holarrhena antidysenterica</i> Wall.	APOCYNACEAE
ยมหิน	<i>Chukrasia velutina</i> Wight & Arn	MELIACEAE
ยอป่า	<i>Morinda coreia</i> Ham.	RUBIACEAE
ย่านลิเภา(หญ้ายายเภา)	<i>Lygodium flexuosum</i> (L) Sw.	SCHIZAEACEAE
รักแดง	<i>Semecarpus</i> sp.	ANACARDIACEAE
รัง	<i>Shorea siamensis</i> Miq.	DIPTEROCARPACEAE
รังหนาม	Unidentified	-
ลาย	<i>Microcos paniculata</i> Linn.	TILIACEAE
เลียง	<i>Berrya mollis</i> Wall.ex Jurz	TILIACEAE
ส้มกบ	<i>Hymenodictyon excelsum</i> (Roxb.) Wall.	RUBIACEAE
สมพง	<i>Tetrameles nudiflora</i> R.Br.	TETRAMELACEAE
สมอพิเภก	<i>Terminalia bellerica</i> Roxb.	COMBRETACEAE
สะแก	<i>Combretum quadrangulare</i> Kurz	COMBRETACEAE
ลำหนใหญ่	<i>Dillenia obovata</i> (Bl.) Hoogl.	DILLENACEAE
สาบเสือ	<i>Eupatorium odoratum</i> Linn.	COMPOSITAE

รายชื่อพันธุ์ไม้ในป่าเบญจพรรณ (ต่อ)

ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์
ลำโรง	<i>Sterculia foetida</i> Linn.	THEACEAE
แสงลงใจ	<i>Sterculia foetida</i> Linn.	STRYCHNACEAE
หญ้าขน	<i>Coelorachis striata</i> A. Camus	GRAMINEAE
หญ้าคมบาง	<i>Carex baccans</i> Nees	CYPERACEAE
หญ้าคอมมิวนิสต์	Unidentified	-
หญ้าคา	<i>Imperata cylindrical</i> Beauv.	GRAMINEAE
หญ้าไผ่	<i>Apluda mutica</i> Linn.	GRAMINEAE
หนามมะเค็ด	<i>Canthium parvifolium</i> Roxb.	RUBIACEAE
หมามูย	<i>Mucuna prurita</i>	LEGUMINOSAE
หว่า	<i>Eugenia cumini</i> Druce	MYRTACEAE
หว่าขึ้นนก	<i>Eugenia ripicola</i> Craib	MYRTACEAE
ห้าเห็น	Unidentified	-
เหมือดแดง	<i>Helicia</i> sp.	PROTEACEAE
เหมือดไลด	<i>Aporusa villosa</i> Roxb.	EUPHORBIACEAE
เหียง	<i>Diptericarpus obtusifolius</i> Teijsm.ex Miq.	DITEROCARPACEAE
อินทนิลบก	<i>Lagerstroemia macrocarpa</i> Wall.	LYTHRACEAE
เอื้องหมายนา	<i>Costus speciosus</i> (Koen) smith	ZINGIBERACEAE

ภาคผนวก ค

อุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแคว

1. ประวัติการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแคว

อุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแคว เป็นอุทยานแห่งชาติเตรียมการ ซึ่งอยู่ระหว่างการประกาศจัดตั้ง อยู่ในท้องที่จังหวัดพิษณุโลก โดยเริ่มดำเนินการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2537 ถึงวันที่ 8 กันยายน 2537 และสำรวจเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2539 ถึงวันที่ 12 มิถุนายน 2539 พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ 3 แห่ง คือ ป่าสงวนแห่งชาติป่าสองฝั่งลำน้ำแควน้อย ท้องที่ตำบลคันไช้ ตำบลบ้านยาง อำเภอวัดโบสถ์ ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขากระยาง ท้องที่ตำบลหนองกระทาว ตำบลบ้านแยง อำเภอนครไทย และตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง ป่าสงวนแห่งชาติป่าสวนเมี่ยง ท้องที่ตำบลสวนเมี่ยง อำเภอชาติตระการ และป่าสงวนแห่งชาติป่าลำน้ำเข็ก ตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

อุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแคว มีพื้นที่ตั้งอยู่บริเวณเส้นรุ้งที่ 16 องศา 52 ลิปดาเหนือ ถึงเส้นรุ้งที่ 17 องศา 17 ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 องศา 22 ลิปดาตะวันออก ถึงเส้นแวงที่ 100 องศา 41 ลิปดาตะวันออก พื้นที่ป่าที่สำรวจและควรจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติมีเนื้อที่ประมาณ 218 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 136,250 ไร่ โดยมีอาณาเขต ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดกับเขาอุ้มง ตำบลคันไช้ อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก
- ทิศใต้ ติดกับทางหลวงหมายเลข 12
- ทิศตะวันออก ติดกับบ้านน้ำตาก ตำบลหนองกระทาว อำเภอนครไทย
จังหวัดพิษณุโลก
- ทิศตะวันตก ติดกับบ้านหนองกะบาก ตำบลคันไช้ อำเภอวัดโบสถ์
จังหวัดพิษณุโลก

2. ข้อมูลด้านกายภาพของพื้นที่

2.1. ลักษณะภูมิประเทศ

อุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแคว พื้นที่โดยทั่วไปมีลักษณะภูมิประเทศเป็นเทือกเขา พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและป่าไม้ ประมาณร้อยละ 80 ของพื้นที่ทั้งหมด เป็นที่ราบประมาณร้อยละ 20 ของพื้นที่ มีความสูงจากระดับน้ำทะเลตั้งแต่ 100-645 เมตร เทือกเขาที่สำคัญ ได้แก่ เขาผักดาบ

เขาคลอง เขาอุ้มอง เขาเขียว เขาห้วยเสริม เขาสันตะเคียน เขาช่องลม เขาลานมะเขือ เขาห้วยถ้ำ เขาแก้งม่วง และเขาน้อย เทือกเขาที่สูงที่สุด คือ เขาน้อย มีความสูง 645 เมตร จากระดับน้ำทะเล

2.2 ลักษณะทางธรณีวิทยา

ลักษณะทางธรณีวิทยา ในเขตอุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแควชนิดหินที่พบมี 2 พวก คือ หินตะกอน และหินแปรของชุดหินโคราช (Korat Group) ประกอบด้วยหินต่าง ๆ ดังนี้

1. ตะกอนลำน้ำตามที่ราบลุ่ม (Alluvial deposit : Qa) บริเวณนี้เป็นส่วนที่สะสมของตะกอนพวก กรวด (rivergravel) ทราย (sand) ทรายแป้ง (silt) ดินเหนียว (clay) ตามลำน้ำ แควน้อย

2. ลานตะพักลำน้ำและตะกอนเชิงเขา (Terrace and Colluvial deposits : Qt) เป็นบริเวณที่ประกอบด้วยตะกอนจำพวก กรวด (rivergravel) ทราย (sand) ทรายแป้ง (silt) ดินเหนียว (clay) ที่เกิดจากตะกอนทางน้ำเก่า (old alluvials , alluvial , fan) และตะกอนเชิงเขา

3. หน่วยหินภูพาน (Phu Phan Formation : Kpp) ประกอบด้วย หินทรายสีขาว สีส้มอ่อน (white , pale orange) และหินปนกรวด แสดงชั้นรอยขวางทั่วไป และมีชั้นหินดินดานแทรกสลับ (pebble sandstone intercalated with shale and conglomerate)

4. หน่วยหินโคกกรวด (Khok kruat Formation : K) ประกอบด้วย หินทราย สีน้ำตาล สีน้ำตาลแกมแดง (brick red) ขนาดละเอียดถึงปานกลาง โดยมีชั้นขาว ๆ ของหินดินดาน หินทรายแป้งปนด้วยแร่ไมกา และหินกรวดมนเม็ดปูน ประกอบด้วย หินทรายสีน้ำตาลแกมแดง (reddish brown siltstone) หินโคลน (mudstone)

5. หน่วยหินเสาชั่ว (Sao khua Formation : Jsk) หินทราย (sandstone) และหินดินดาน (spale) มีไมกา หินทรายแป้งสีน้ำตาลแกมขาว สีน้ำตาลแกมแดง หินดินดานสีน้ำตาลแกมม่วง สีแดงอิฐ มีไมกาและหินกรวดมนเม็ดปูน

6. หน่วยหินพระวิหาร (Phra Wihan Formation : Jpw) ประกอบด้วย หินทราย สีขาว ถึงสีน้ำตาลอ่อน เนื้อควอร์ต (white to light brown quart sandstone) แสดงลักษณะชั้นรอยขวางอยู่ทั่วไป มีชั้นที่มีกรวดอยู่ตอนบน ชั้นหินดินดานสีเทา และสีน้ำตาลแกมแดงสลับอยู่บ้าง

7. หน่วยหินภูกระดึง (Phukradung Formation : Jpk) ประกอบด้วย หินดินดาน สีน้ำตาล สีน้ำตาลแกมแดงมีไมกา หินทรายแป้ง และหินทรายสีน้ำตาล สีเทามีไมกา แสดงชั้นรอยขวางขนาดเล็กและหินกรวดมนเม็ดปูน

2.3 ลักษณะดิน

ลักษณะดินในเขตอุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแคว บริเวณที่เป็นป่าเต็งรัง จะมีดินลูกรังมาก ส่วนในป่าเบญจพรรณ เป็นดินหลายชนิดที่รวมเข้าไว้ด้วยกัน มีทั้งดินต้นจนถึงดินลึก และดินเหล่า

นี้อยู่บนสภาพพื้นที่ที่มีความลาดชันตั้งแต่ 35 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป ซึ่งสภาพพื้นที่ที่มีความลาดชันระดับนี้ไม่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืช เพราะจะเกิดการชะล้างพังทลายของดินได้ง่าย

ส่วนดินที่เกิดจากตะกอนลำน้ำนั้น จะพบตามริมลำน้ำแคบๆ ดินพวกนี้อาจแบ่งออกตามลักษณะความเก่าใหม่ของตะกอนลำน้ำได้เป็น 2 พวก โดยพวกที่เป็นตะกอนใหม่มักพบอยู่ตามสันดินริมน้ำ (levee) และที่ลุ่มหลังลำน้ำ (basin) ซึ่งดินพวกที่อยู่ตามที่ลุ่มหลังริมน้ำเป็นดินลึก มีการระบายน้ำเร็ว เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ส่วนพวกที่เป็นตะกอนเก่ามักพบอยู่ตามสันดินริมน้ำเก่า (old levee) และลานตะพักลำน้ำ (terrace) ซึ่งดินที่อยู่ตามสันดินริมน้ำเก่าจะเป็นดินลึก มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นพวกดินร่วน ส่วนพวกที่อยู่ตามตะพักลำน้ำจะมีดินลึก มีการระบายน้ำเร็วหรือดีต่างกันไปตามความสูงต่ำของพื้นที่ โดยพวกที่มีการระบายน้ำเร็วจะอยู่ต่ำกว่าดินที่มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินร่วนปนทราย และบางแห่งอาจมีลูกรังปน

2.4 แหล่งน้ำ

พื้นที่แห่งนี้เป็นที่รับน้ำเพื่อไหลลงสู่ลำน้ำแคบๆ โดยลำน้ำแคบๆเป็นลำน้ำที่สำคัญสายหนึ่งของจังหวัดพิษณุโลก มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาสูงบริเวณอำเภอนครไทย ไหลผ่านอำเภอวัดโบสถ์ อำเภอมะขามสูง มาบรรจบกับแม่น้ำน่านบริเวณบ้านทองหลางใต้ วัดมะขามสูง อำเภอมะขามสูง จังหวัดพิษณุโลก

ลำน้ำแคบๆ เป็นลำน้ำซึ่งไหลผ่านพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ทำการสำรวจทั้ง 3 ป่า คือ บริเวณอำเภอนครไทยจะไหลผ่านกลางป่าสงวนเดียวกับป่าเขากระยาง ซึ่งใช้ลำน้ำแคบๆเป็นแนวแบ่งเขตป่า จากนั้นจะไหลผ่านป่าสองฝั่งลำน้ำแคบๆ ที่อำเภอวัดโบสถ์ ตลอดระยะทางที่ไหลผ่านป่าดังกล่าวจะมีลำห้วยต่าง ๆ ไหลลงสู่ลำน้ำแคบๆ ได้แก่

- ห้วยน้ำโจน ห้วยกุ่ม แหล่งกำเนิด คือ เขาคลอง
- ห้วยชำเตย แหล่งกำเนิด คือ เขาอุโมง เขาเขียว
- ห้วยชำตะเคียน ห้วยหมากหล้า ห้วยหอมใต้ แหล่งกำเนิด คือ เขาช่องลม
- ห้วยภู ห้วยแดงร้อน แหล่งกำเนิด คือ เขากระยาง

ลำห้วยต่าง ๆ ที่ไหลลงสู่ลำน้ำแคบๆ จะไหลจากทิศตะวันออกไปทิศตะวันตก และทำให้ลำน้ำแคบๆมีเกาะแก่งและน้ำตกที่สวยงามหลายแห่ง เช่น น้ำตกแก่งเจ็ดแคว แก่งเตาเหล็ก แก่งคั่นน่าน้อย แก่งโจน แก่งบัวคำ แก่งเปาะ แก่งม่วง และน้ำตกวังซาง จากนั้นแหล่งน้ำเหล่านี้จะไหลลงสู่แม่น้ำน่านในที่สุด

2.5 ลักษณะภูมิอากาศ

โดยทั่วไปแล้วภายในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแควจะมีลักษณะอากาศคล้ายคลึงกับอากาศในท้องถิ่นใกล้เคียงของจังหวัดในเขตภาคเหนือตอนล่าง แต่เนื่องจากลักษณะความสูงต่ำของภูมิประเทศและการมีป่าปกคลุมพื้นที่เป็นบริเวณกว้าง ทำให้ภูมิอากาศบางส่วนแตกต่างกันไปจากบริเวณโดยรอบอยู่บ้าง อย่างไรก็ตาม เนื่องจากภายในพื้นที่ยังไม่มีการจัดตั้งสถานีตรวจวัดอากาศโดยตรง ข้อมูลในส่วนนี้จึงอาศัยข้อมูลจากสถานีตรวจอากาศจังหวัดพิษณุโลก

พื้นที่สำรวจตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง มีสภาวะอากาศอยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุม 2 ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ แบ่งฤดูกาลเป็น 3 ฤดู คือ

1. ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนพฤษภาคม เป็นช่วงที่เปลี่ยนแปลงจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเป็นมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ เดือนที่ร้อนที่สุดคือ เดือนเมษายน ส่วนทางด้านปริมาณน้ำฝนในช่วงนี้มีปริมาณน้อยมาก ทางด้านความชื้นสัมพัทธ์อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งอาจเนื่องมาจากปริมาณฝนที่ต่ำ

2. ฤดูฝน หรือฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ฝนจะตกชุกในเดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายน ปริมาณน้ำฝนมีแนวโน้มจะลดลงเรื่อยๆ เนื่องจากการตัดไม้ทำลายป่าของมนุษย์ ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล สำหรับอุณหภูมิในช่วงนี้ไม่สูงมากนัก อุณหภูมิสูงสุดอยู่ในช่วง 32-36 องศาเซลเซียส ส่วนความชื้นสัมพัทธ์จะมีค่าสูง ประมาณ 90-100 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณน้ำฝนตลอดทั้งปีอยู่ระหว่าง 958.40-1,769.40 มิลลิเมตร

3. ฤดูหนาว หรือฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์เป็นช่วงที่อากาศดีที่สุดในรอบปี พัดลมของอุณหภูมิรายวันเฉลี่ยประมาณ 12-18 องศาเซลเซียส ในช่วงเดือนธันวาคม ถึงเดือนมกราคมอุณหภูมิจะเย็นจัด

3. ข้อมูลด้านชีวภาพของพื้นที่

3.1. พืชพรรณ สังคมพืชในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแคว แบ่งชนิดป่าเป็น 2 ชนิด คือ ป่าเต็งรัง (Deciduous Dipterocarp Forest) และป่าเบญจพรรณ หรือป่าผสมผลัดใบ (Mixed Deciduous Forest) พื้นที่ส่วนที่เหลือเป็นสังคมพืชประเภทไร่ร้าง (Abandoned Area) และพื้นที่ที่ราษฎรท้องถิ่นบุกรุกแผ้วถางเป็นพื้นที่เกษตรกรรม

3.1.1 ป่าเต็งรัง (Deciduous Dipterocarp Forest) เป็นสังคมพืชที่มีเนื้อที่มากที่สุด พื้นที่ป่าเต็งรังทั้งหมดพบทั่วไปในที่ราบตามที่ลาดเขาสูงชันและบนสันเขา ในระดับความสูงจากระดับน้ำทะเล 200-500 เมตร ลักษณะดินในป่าเต็งรังเป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ หน้าดินไม่ชุ่มน้ำ

ทำให้เก็บความชื้นได้น้อย ดินชั้นบน (หน้าดิน) มีความผันแปรจากดินปนทราย ดินลูกรัง ไปจนถึง กรวดและหิน ความผันแปรของหน้าดินเช่นนี้ ทำให้เกิดความผันแปรในชนิดพันธุ์พืชด้วย กล่าวคือ บริเวณใดเป็นดินปนทรายหรือลูกรัง ป่าเต็งรังจะมีสภาพเหมือนปกติโดยทั่วไป แต่ถ้าบริเวณใดมีแต่ กรวดและหิน มีเนื้อดินไม่มากนัก รากของพืชแทงลึกลงไปได้ไม่เกิน 30 เซนติเมตร ป่าเต็งรังบริเวณ นั้นก็จะมีสภาพเป็นป่าเต็งรังแคระ สังคมพืชป่าเต็งรังมักมีไฟป่าเกิดขึ้นเป็นประจำ ทั้งนี้ เกิดจาก การกระทำราษฎรที่อยู่บริเวณใกล้เคียง ป่าเต็งรังในพื้นที่สำรวจแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

ป่าเต็งรังปกติ พบอยู่ในบริเวณที่มีดินลึกกว่าที่พบในป่าเต็งรังแคระ ดินมีลักษณะเป็นดิน ปนทรายหรือดินลูกรัง ไม้ชั้นบนและไม้ชั้นกลางมีความสูงอยู่ระหว่าง 15-25 เมตร พันธุ์ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ เต็ง รัง แดง มะขามป้อม ยางพลวง กุ๊ก รกฟ้า มะกอกเกลื่อน และผักหวาน เป็นต้น

ป่าเต็งรังลักษณะนี้ส่วนใหญ่ที่พบจะเป็นป่าเต็งรังที่มียางพลวงเป็นไม้เด่น เช่น บริเวณป่า สองฝั่งลำน้ำแควน้อย พันธุ์ไม้ชั้นบนและชั้นกลางที่สำคัญที่พบ ได้แก่ ยางพลวง แสลงใจ นางนวล รัง เต็ง รกฟ้า และรักขาว เป็นต้น พันธุ์ไม้พื้นล่างที่สำคัญ ได้แก่ เบ้ง กล้าไม้ของไม้ชั้นบน กล้วยไม้ ดิน และหญ้าชนิดต่าง ๆ

ป่าเต็งรังแคระ พบในบริเวณที่มีดินตื้น มีแต่กรวดและหิน มีเนื้อดินไม่มากนัก เพราะหน้า ดินมีการชะล้างอย่างรุนแรง รากของพืชแทงลึกลงไปได้ไม่เกิน 30 เซนติเมตร พบอยู่หลายแห่ง เช่น แก่งโจน และแก่งเจ็ดแคว พันธุ์ไม้ที่ขึ้นอยู่จะมีลักษณะแคระแกรน ลำต้นคดงอ พันธุ์ไม้ชั้นบนมี ความสูงอยู่ระหว่าง 4-8 เมตร พันธุ์ไม้ชั้นบนและชั้นกลางที่สำคัญ ได้แก่ รัง เต็ง รกฟ้า มะเกลือ เลือด แดง มะขามป้อม เขม็อดจี่ ตะโกพนม เป็นต้น พันธุ์ไม้พื้นล่างมีน้อยมาก ทำให้พื้นป่าโล่งเต็ม ไปด้วยกรวดและหิน พันธุ์ไม้พื้นล่างที่สำคัญ ได้แก่ ปรง เป็นต้น

3.1.2. ป่าเบญจพรรณ (Mixed Deciduous Forest) ป่าเบญจพรรณ หรือ ป่าผสม ผลัดใบ จัดเป็นสังคมพืชที่สำคัญรองจากป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณพบทั่วไปทั้งในที่ราบ และตามที ลาดเขา ในระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลระหว่าง 450-600 เมตร และบริเวณติดลำน้ำแควน้อย ลักษณะดินในป่าเบญจพรรณมีความอุดมสมบูรณ์กว่าดินในป่าเต็งรัง หน้าดินลึกกว่า ดินมีความ สามารถอุ้มน้ำได้มากกว่า ไม้ชั้นบนและชั้นกลางมีความสูงอยู่ระหว่าง 18-30 เมตร ได้แก่ สัก แดง กระพี้เขาควาย เกิดแดง มะกอกเกลื่อน กระพี้จั่น ยอป่า ประดู่ ตะคร้อ ตีนนก รกฟ้า ชี้อาย สมอไทย และตะแบกเปลือกบาง เป็นต้น ส่วนพันธุ์ไม้พื้นล่างที่สำคัญ ได้แก่ ลูกไม้ของไม้ชั้นบนและชั้นล่าง เช่น เสี้ยวป่า ไผ่รวก ไผ่ชางนวล ไผ่หนาม เบ้ง เป็นต้น

ป่าเบญจพรรณบางแห่งมีรกฟ้าเป็นพันธุ์ไม้เด่น พันธุ์ไม้อื่น ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ ประดู่ตะเอน เกิดแดง กระพี้เขาควาย และเสียง เป็นต้น ส่วนพันธุ์ไม้พื้นล่าง ได้แก่ ถั่ว ปอ ยาบ และเบ้ง เป็นต้น

พืชพรรณ สังคมพืชในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งเจ็ดแคว แบ่งชนิดป่าเป็น 2 ชนิด คือ ป่าเต็งรัง (Deciduous Dipterocarp Forest) และป่าเบญจพรรณ หรือป่าผสมผลัดใบ (Mixed Deciduous Forest) พื้นที่ส่วนที่เหลือเป็นสังคมพืชประเภทไร่ร้าง (Abandoned Area) และพื้นที่ที่ราษฎรทิ้งถินบุกรุกแผ้วถางเป็นพื้นที่เกษตรกรรม

1.1 ป่าเต็งรัง (Deciduous Dipterocarp Forest) เป็นสังคมพืชที่มีเนื้อที่มากที่สุด พื้นที่ป่าเต็งรังทั้งหมด พบทั่วไปในที่ราบตามที่ลาดเขาสูงชันและบนสันเขา ในระดับความสูงจากระดับน้ำทะเล 200 - 500 เมตร ลักษณะดินในป่าเต็งรัง เป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ หน้าดินไม่อุ้มน้ำ ทำให้เก็บความชื้นได้น้อย ดินชั้นบน (หน้าดิน) มีความผันแปรจากดินปนทราย ดินลูกรัง ไปจนถึงกรวดและหิน ความผันแปรของหน้าดินเช่นนี้ ทำให้เกิดความผันแปรในชนิดพันธุ์พืชด้วย กล่าวคือ บริเวณใดเป็นดินปนทรายหรือลูกรัง ป่าเต็งรังจะมีสภาพเหมือนปกติโดยทั่วไป แต่ถ้าบริเวณใดมีแต่กรวดและหิน มีเนื้อดินไม่มากนัก รากของพืชแทงลึกลงไปได้ไม่เกิน 30 เซนติเมตร ป่าเต็งรังบริเวณนั้นก็มีสภาพเป็นป่าเต็งรังแคระ สังคมพืชป่าเต็งรังมักมีไฟป่าเกิดขึ้นเป็นประจำ ทั้งนี้ เกิดจากการกระทำราษฎรที่อยู่บริเวณใกล้เคียง ป่าเต็งรังในพื้นที่สำรวจแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

ป่าเต็งรังปกติ พบอยู่ในบริเวณที่มีดินลึกกว่าที่พบในป่าเต็งรังแคระ ดินมีลักษณะเป็นดินปนทรายหรือดินลูกรัง ไม้ชั้นบนและไม้ชั้นกลางมีความสูงอยู่ระหว่าง 15 - 25 เมตร พันธุ์ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ เต็ง รัง แดง มะขามป้อม ยางพลวง กุ๊ก รกฟ้า มะกอกเกลื้อน และผักหวาน เป็นต้น ป่าเต็งรังลักษณะนี้ส่วนใหญ่ที่พบจะเป็นป่าเต็งรังที่มียางพลวงเป็นไม้เด่น เช่น บริเวณป่าสองฝั่งลำน้ำแควน้อย พันธุ์ไม้ชั้นบนและชั้นกลางที่สำคัญที่พบ ได้แก่ ยางพลวง แสลงใจ นางนวล รัง เต็ง รกฟ้า และรักขาว เป็นต้น พันธุ์ไม้พื้นล่างที่สำคัญ ได้แก่ เป้ง กล้าไม้ของไม้ชั้นบน กล้วยไม้ดิน และหญ้าชนิดต่าง ๆ

ป่าเต็งรังแคระ พบในบริเวณที่มีดินตื้น มีแต่กรวดและหิน มีเนื้อดินไม่มากนัก เพราะหน้าดินมีการชะล้างอย่างรุนแรง รากของพืชแทงลึกลงไปได้ไม่เกิน 30 เซนติเมตร พบอยู่หลายแห่ง เช่น แก่งโจน และแก่งเจ็ดแคว พันธุ์ไม้ที่ขึ้นอยู่จะมีลักษณะแคระแกรน ลำต้นคดงอ พันธุ์ไม้ชั้นบนมีความสูงอยู่ระหว่าง 4-8 เมตร พันธุ์ไม้ชั้นบนและชั้นกลางที่สำคัญ ได้แก่ รัง เต็ง รกฟ้า มะเกลือ เลือด แดง มะขามป้อม เหมือดจี้ ตะโกพนม เป็นต้น พันธุ์ไม้พื้นล่างมีน้อยมาก ทำให้พื้นป่าโล่งเต็มไปด้วยกรวดและหิน พันธุ์ไม้พื้นล่างที่สำคัญ ได้แก่ ประง เป็นต้น

1.2. **ป่าเบญจพรรณ (Mixed Deciduous Forest)** ป่าเบญจพรรณ หรือ ป่าผสมผลัดใบ จัดเป็นสังคมพืชที่สำคัญรองจากป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณพบทั่วไปทั้งในที่ราบ และตามที่ลาดเขา

ในระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลระหว่าง 450-600 เมตร และบริเวณติดลำนํ้าแควน้อย ลักษณะดินในป่าเบญจพรรณมีความอุดมสมบูรณ์กว่าดินในป่าเต็งรัง หน้าดินลึกกว่า ดินมีความสามารถอุ้มนํ้าได้มากกว่า ไม้ชั้นบนและชั้นกลางมีความสูงอยู่ระหว่าง 18-30 เมตร ได้แก่ สัก แดง กระพี้เขาควาย เกิดแดง มะกอกเกลี้อิน กระพี้จั่น ยอป่า ประดู่ ตะคร้อ ตีนนก รกฟ้า ชี้อ้าย สมอไทย และ ตะแบกเปลือกบาง เป็นต้น ส่วนพันธุ์ไม้พื้นล่างที่สำคัญ ได้แก่ ลูกไม้ของไม้ชั้นบนและชั้นล่าง เช่น เสี้ยวป่า ไผ่รวก ไผ่ชางนวล ไผ่หนาม เป้ง เป็นต้น

ป่าเบญจพรรณบางแห่งมีรกฟ้าเป็นพันธุ์ไม้เด่น พันธุ์ไม้อื่น ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ ประดู่ตะเภา เกิดแดง กระพี้เขาควาย และเสียง เป็นต้น ส่วนพันธุ์ไม้พื้นล่าง ได้แก่ ถั่ว ปอยยาบ และเป้ง เป็นต้น

